

จดหมายข่าวสถานพัฒนาคุณาจารย์ FDA Newsletter

สถานพัฒนาคุณาจารย์ แหล่งเรียนรู้ทางการจัดการศึกษาและการวิจัยการศึกษา
ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ

ฉบับที่ 1 ปีที่ 8 ประจำเดือนมกราคม 2558

สารบัญ

- ◆ รوبرวี มทส. ❶
ข่าวคุณาจารย์ มทส.
- ◆ เทคโนโลยีกับการเรียนการสอน ❸
แนวความคิดการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้
- ◆ บทความด้านการเรียนการสอน ❹
วิธีการสอน กลยุทธ์การสอนและเทคนิคการสอน

รوبرวี มทส.

ขอแสดงความยินดี ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร

สำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทันตแพทย์หญิง ดร.ยุพิน ส่งไพศาล
ให้ดำรงตำแหน่ง คณบดีสำนักวิชาทันตแพทยศาสตร์
ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สำนักวิชาแพทยศาสตร์

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุกิจ พันธุ์พิมานมาศ
ให้ดำรงตำแหน่ง คณบดีสำนักวิชาแพทยศาสตร์
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รอมพร คงกำเนิด
อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลอนามัยชุมชน
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์
ให้ดำรงตำแหน่ง คณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์
ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สถานพัฒนาคุณาจารย์

(Faculty Development Academy)

ชั้น 1 อาคารวิชาการ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 0-4422-4661 โทรสาร 0-4422-4662

URL: <http://fda.sut.ac.th>, E-mail: fda@sut.ac.th,

Facebook: <http://www.facebook.com/sutfda>

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทกานต์ กาญจนเวทวงศ์
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพยาบาลครอบครัวและ
 การผดุงครรภ์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์
 ให้ดำรงตำแหน่ง รองคณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์
 ตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

รองศาสตราจารย์ ดร.จิรวัดน์ ยงสวัสดิติกุล
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร
 สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
 ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้รักษาการแทนหัวหน้าสาขาวิชา
 เทคโนโลยีอาหาร
 ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิริติ สุกข์ขัน
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์
 ให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป

ยินดีต้อนรับ

อาจารย์อรรถลักษณ์ พิชิตกุล
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล
 สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์
 ได้รับวุฒิ M.Eng. (Aeronautics and Astronautics),
 The University of Tokyo ประเทศญี่ปุ่น

นายแพทย์สุขสันต์ กนกศิลป์
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาศัลยศาสตร์
 สำนักวิชาแพทยศาสตร์
 ได้รับวุฒิปับัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบ
 วิชาชีพเวชกรรมสาขาศัลยศาสตร์ จากแพทยสภา

อาจารย์ ดร.กระจ่าง ตลับนิล
 อาจารย์ประจำสาขาวิชาพยาบาลวิทยา
 สำนักวิชาแพทยศาสตร์
 ได้รับวุฒิ ปร.ด.(ชีวเคมีทางการแพทย์) จาก
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เทคโนโลยีกับการเรียนการสอน

แนวคิดการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้

ปัจจุบัน ทัวโลกให้ความสำคัญกับการลงทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา จนเกิดความแตกต่างระหว่างประเทศที่มีความพร้อมทาง ICT กับประเทศที่ขาดแคลนที่เรียกว่า Digital Divide ในขณะเดียวกันประเทศทั่วโลกต่างมุ่งสร้างสังคมใหม่ให้เป็นสังคมที่ใช้ความรู้เป็นฐาน (Knowledge Based Society) จนเกิดความแตกต่างระหว่างสังคมที่สมบูรณ์ด้วยความรู้ กับสังคมที่ด้อยความรู้ ที่เรียกว่า Knowledge Divide ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ต่างก็เร่งพัฒนาการศึกษาให้การศึกษาไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) จึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา เช่น ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน (Access) ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง นอกกระบบโรงเรียน และการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ช่วยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและแม่นยำในการจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษา และการเรียกใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในงานจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน แต่การให้ความสนใจกับการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ของผู้เรียนก็อาจหลงทางได้ ถ้าผู้บริหารสถานศึกษายึดถือการมีเทคโนโลยีเป็นจุดหมายปลายทาง ของการศึกษา แทนที่จะยึดถือผลการเรียนรู้เป็นจุดหมาย ปรากฏการณ์ของการหลงทางจะพบเห็นในการประชาสัมพันธ์ถึงความพร้อมทางระบบคอมพิวเตอร์ การมีเครือข่ายโยงเข้า Internet สะดวก ผู้เรียนเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีและมีโอกาสใช้ได้เต็มที่แต่ในบางสถานศึกษา

ผู้เรียนอาจใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่า ขาดเป้าหมายในการเรียนรู้สาระสำคัญตามหลักสูตรวิชาต่าง ๆ และขาดโอกาสในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนากระบวนการทางปัญญาอย่างแท้จริง

เทคโนโลยีกับการเรียนการสอน

ปกติเทคโนโลยีจะเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน 3 ลักษณะ คือ

1. การเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี (Learning about Technology) ได้แก่ การเรียนรู้ระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ เรียนรู้จนสามารถใช้ระบบคอมพิวเตอร์ได้ ทำระบบข้อมูลสารสนเทศเป็น สื่อสารข้อมูลทางไกลผ่าน Email และ Internet ได้ เป็นต้น

2. การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี (Learning by Technology) ได้แก่ การเรียนรู้ความรู้ ใหม่ ๆ และฝึกความสามารถ ทักษะบางประการ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ทางโทรทัศน์ที่ส่งผ่านดาวเทียม การค้นคว้าเรื่องที่สนใจผ่าน Internet เป็นต้น

3. การเรียนรู้กับเทคโนโลยี (Learning with Technology) ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยระบบ การสื่อสาร 2 ทาง (Interactive) กับเทคโนโลยี เช่น การฝึกทักษะภาษา กับโปรแกรมที่ให้ข้อมูลย้อนกลับถึงความถูกต้อง (Feedback) การฝึกการแก้ปัญหา กับสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นต้น

แนวคิดในการเพิ่มคุณค่าของเทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้

1. การใช้เทคโนโลยีพัฒนากระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางปัญญา (Intellectual Skills) คือ กระบวนการที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ

(1) การรับรู้สิ่งเร้า (Stimulus)

(2) การจำแนกสิ่งเร้าจัดกลุ่มเป็นความคิดรวบยอด (Concept)

(3) การเชื่อมโยงความคิดรวบยอดเป็นกฎเกณฑ์ หลักการ (Rule) ด้วยวิธีอุปนัย (Inductive)

(4) การนำกฎเกณฑ์ หลักการไปประยุกต์ใช้ด้วยวิธีนิรนัย (Deductive)

(5) การสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ๆ (Generalization)

วิธีการสอน กลยุทธ์การสอน และเทคนิคการสอน

คำว่า “วิธีการสอน” “กลยุทธ์การสอน” และ “เทคนิคการสอน” ในบางครั้งมีการใช้ที่คล้ายคลึงกัน จนไม่สามารถบอกถึงคำจำกัดความที่ชัดเจนของแต่ละคำได้ เมื่อลองค้นคว้าถึงความหมายของคำหลักแต่ละคำพบว่า ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิธีการ หมายถึง วิธีปฏิบัติตามหลักการขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการที่ต้องใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ, เล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้

เทคนิค หมายถึง ศิลปะหรือกลวิธีเฉพาะวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ ทัศนศึกษา แวมมณี ยังได้ให้นิยามของวิธีการสอน และเทคนิคการสอน ดังนี้

“**วิธีการสอน** คือ ขั้นตอนให้ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเด่นที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้น ๆ” (ทัศนศึกษา แวมมณี, 2551: 323)

“**เทคนิคการสอน** หมายถึง กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการสอน ขั้นตอนการสอน หรือการกระทำต่างๆ ในการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น” (ทัศนศึกษา แวมมณี, 2551: 386)

ดังนั้น จากความหมาย และนิยามดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า

วิธีการสอน จะเป็นขั้นตอนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์

เทคนิคการสอน เป็นวิธีการเสริมที่จะช่วยให้วิธีการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์การสอน คือ วิธีการสอนที่ใช้เทคนิคการสอนมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ และสรุปเป็นสมการได้ดังนี้

กลยุทธ์การสอน = วิธีการสอน + เทคนิคการสอน

เอกสารอ้างอิง

ทัศนศึกษา แวมมณี. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

บันทึกนี้เขียนที่ GotoKnow โดย กฤษฏี

ที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/539440>

ระบบคอมพิวเตอร์มีสมรรถนะสูงที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความฉลาดในกระบวนการทางปัญญานี้ โดยครูอาจจัดข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ในวิชาที่สอน ให้ผู้เรียนฝึกค้นคว้าแสวงหาข้อมูล นำมาวิเคราะห์กำหนดเป็นความคิดรวบยอด และใช้คอมพิวเตอร์ช่วยแสดงแผนผังความคิดรวบยอด (Concept Map) โยงเป็นกฎเกณฑ์ หลักการ ซึ่งผู้สอนสามารถจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนฝึก การนำกฎเกณฑ์ หลักการไปประยุกต์ จนสรุปเป็นองค์ความรู้อย่างมีเหตุผลบันทึกสะสมไว้เป็นคลังความรู้ของผู้เรียนต่อไป

2. การใช้เทคโนโลยีพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น สามารถออกแบบแผนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสทำโครงการแสวงหาความรู้ตามหลักสูตร หากความรู้ในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ หรือเพื่อแก้ปัญหา (Problem-Based Learning) การเรียนรู้ลักษณะนี้จะเริ่มต้นด้วยการกำหนดประเด็นเรื่อง (Theme) ตามมาด้วยการวางแผนกำหนดข้อมูลหรือสาระที่ต้องการ ผู้สอนอาจจัดบัญชีแหล่งข้อมูล (Sources) ทั้งจากเอกสารสิ่งพิมพ์ และจาก Electronic Sources เช่น ชื่อของ Web ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นคำตอบสร้างเป็นองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วย และครูช่วยกำกับผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพที่ต้องการ ทั้งนี้ครูจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยชี้แนะทิศทางของการแสวงหาความรู้หรือแนะนำผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพผลการเรียนรู้

ที่มา :

<http://www.bangkokeducation.in.th/article-details.php?id=303>

